

KARTA PRZEDMIOTU
Rok akademicki 2019/2020

Kod przedmiotu	0915.7.FIZJ2.B/C6.PS	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Pedagogika specjalna Special education
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Fizjoterapia
1.2. Forma studiów	stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	drugiego stopnia
1.4. Profil studiów*	praktyczny
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. hum. Marzena Pękowska
1.6. Kontakt	mpekowska@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	polski
2.2. Wymagania wstępne*	Pedagogika

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	wykłady, ćwiczenia	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	zajęcia tradycyjne w pomieszczeniu dydaktycznym UJK	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Egzamin, zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykłady: wykład informacyjny WI, objaśnienie OB Ćwiczenia: dyskusja wielokrotna (grupowa), uczenie aktywizujące – analiza przypadków, objaśnienie, klasyczna metoda problemowa Uczenie wspomagane komputerem	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Dykcik W. /red./ (2001) <i>Pedagogika specjalna</i> . Wyd. Nauk. UAM, Poznań. 2. Obuchowska I. /red./ (1999) <i>Dziecko niepełnosprawne w rodzinie</i> , WSiP, Warszawa. 3. Smith D. D. (2008) <i>Pedagogika specjalna T 1 i 2.</i> , PWN, Warszawa.
	uzupełniająca	1. Attwood T. (2006) <i>Zespół Aspergera, ZYSK i s-ka</i> , Poznań. 2. Borkowska M., Osiowski Z. i in. (1997) <i>Dziecko niepełnosprawne ruchowo</i> , T 2, WSiP, Warszawa 3. Kielin J. (1999) <i>Rozwój daje radość</i> , GWP, Gdańsk. 4. Kielin J. (2002) <i>Jak pracować z rodzicami dziecka upośledzonego</i> , GWP, Gdańsk. 5. Kobosko J., Kosmalowa J. (2005) <i>Dzieci z uszkodzonym słuchem</i> , CMPP-P, Warszawa. 6. Piekut-Brodzka D.M. /re/ (2004) <i>Pedagogika specjalna dla pracowników socjalnych</i> , WAPS, Warszawa. 7. Pilecka W., Rutkowski M. (2009) <i>Dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w drodze ku dorosłości</i> , Impuls, Kraków. 8. Pytko L. (2001) <i>Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne</i> , WAPS, Warszawa. 9. Speck O. (2005) <i>Niepełnosprawni w społeczeństwie. Podstawy ortopedagogiki</i> , GWP, Gdańsk 10. Sowa J. (1997) <i>Pedagogika specjalna w zarysie</i> . FOSZE, Rzeszów. 11. Sowa J., Wojciechowski W. (2001) <i>Proces rehabilitacji w kontekście edukacyjnym</i> . FOSZE, Rzeszów 12. Szluz B. (2006) <i>Pomoc dzieciom i młodzieży niepełnosprawnym intelektualnie</i> , FOSZE, Rzeszów. 13. Teitelbaum O., Teitelbaum P. (2012) <i>Czy moje dziecko ma autyzm? Jak rozpoznać najwcześniejsze oznaki autyzmu</i> , Harmonia, Gdańsk. 14. Walther R. (2007) <i>Tyflopedagogika</i> , Pedagogika GWP, Gdańsk. 15. Wojciechowski F. (2007) <i>Niepełnosprawność, rodzina, dorastanie</i> , Warszawa. 16. Woynarowska B. /red./ (2010) <i>Uczniowie z chorobami przewlekłymi. Jak wspierać ich rozwój, zdrowie i edukację</i> , PWN, Warszawa. 14. Wyczasany J. (2004) <i>Pedagogika upośledzonych umysłowo</i> , Impuls, Kraków. Dwumiesięcznik „Szkoła Specjalna” Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej. Czasopismo „Rewalidacja” Wydawnictwo Kompendium Strony internetowe: Polski Związek Niewidomych, Polski Związek Głuchych.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady/Ćwiczenia

C-1-WC (wiedza) – Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi pedagogiki specjalnej, z jej współczesnymi celami i zadaniami, szczegółowymi dziedzinami, ich zakresem i przedmiotem zainteresowań

C-2-UC (umiejętności) – kształtowanie umiejętności przedstawiania i wyjaśniania dylematów związanych ze wspólnymi problemami specjalnej opieki, edukacji i społecznego wsparcia

C-3-KC (kompetencje społeczne) – kształtowanie postawy gotowości do wsparcia i pomocy osobom z zaburzeniami rozwojowymi i deficytami psychicznymi lub fizycznymi oraz orientacji w formach i metodach udzielania takim osobom pomocy.

4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady:

1. Ewolucja edukacji specjalnej, jej historyczno-kulturowe i społeczne uwarunkowania.
2. Przedmiot pedagogiki specjalnej jako nauki; współczesna metodologia pedagogiki specjalnej, systematyka i teleologia w pedagogice specjalnej.
3. Podstawowe pojęcia pedagogiki specjalnej (norma, niepełnosprawność, upośledzenie, dysfunkcjonalność, inwalidztwo, rewalidacja, rehabilitacja, reedukacja, resocjalizacja).
4. Formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego: wczesna diagnoza i interwencja, stymulacja i uaktywnianie, usprawnianie, korekcja, kompensacja, indywidualizacja, profilaktyka i prewencja, wspieranie i wspomaganie.
5. Sytuacja rodzin dzieci z niepełnosprawnościami – model funkcjonowania rodziny, przeżycia emocjonalne rodziców, organizacja życia rodzinnego.
6. Problemy poradnictwa w procesie rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami: poradnictwo rodzinne, indywidualne poradnictwo dla osób z niepełnosprawnością, rewalidacyjne doradztwo zawodowe, doradztwo rewalidacyjne we wspomaganie dziecka i rodziny.
7. Uwarunkowania postaw społecznych wobec osób z niepełnosprawnościami: charakterystyka postaw wpływ na samoocenę i samoakceptację, spostrzeganie niepełnosprawności, wpływ czynników kulturowych, uwarunkowania osobowościowe.
8. Społeczne formy opieki i kształcenia osób z niepełnosprawnościami: działalność organizacji pozarządowych i fundacji na rzecz osób niepełnosprawnych, prawne podstawy procesu rehabilitacji i wsparcia społecznego, prawa ludzi z niepełnosprawnościami w UE.

Ćwiczenia:

1. Zapoznanie z kartą przedmiotu i wymaganiami w związku z zaliczeniem przedmiotu Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną: przedmiot, treść i zakres pedagogiki osób z lekkim stopniem niepełnosprawności umysłowej, zadania i zakres rewalidacji osób z umiarkowanym, znacznym i głębokim stopniem niepełnosprawności.
2. Autyzm - charakterystyka zaburzeń, przyczyny, specyfika zachowania, diagnoza i terapia, kształcenie zachowań społecznie akceptowanych, wyuczenie elementarnych sprawności, stymulacja zdolności komunikacyjnych, organizacja i formy edukacji.
3. Wybrane metody i formy pracy z osobami z niepełnosprawnościami – Ruchu rozwijającego W. Sherborne, Ch. Knilla, terapeutyczna Domana-Delacato, ośrodków pracy, F. Affolter, hipoterapia i inne.
4. Pedagogika osób niesłyszących i słabo słyszących: przedmiot, treść i zakres surdopedagogiki, metody i zasady wychowania słuchowego – mowa dźwiękowa z fonogestami, mowa migowa, daktylografia.
5. Pedagogika osób niewidomych i niedowidzących: przedmiot, treść i zakres tyflop pedagogiki, zadania i zasady edukacji i rewalidacji osób z uszkodzonym wzrokiem – kompensacja zmysłów, pisanie i czytanie w systemie Braille'a.
6. Pedagogika osób z niepełnosprawnością ruchową: metody usprawniania dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym, rewalidacja osób o obniżonej sprawności ruchowej, formy terapii pedagogicznej.
7. Pedagogika terapeutyczna dzieci przewlekle chorych: determinanty rozwoju dzieci przewlekle chorych, formy edukacji typy i rodzaje terapii wychowawczej.
8. Pedagogika osób niedostosowanych społecznie: typologia społecznego niedostosowania, specyfika organizacji i realizacji oddziaływań resocjalizujących, zaliczenie przedmiotu.

*Studenti opracowują dodatkowo zagadnienia z zakresu form i metod udzielania pomocy osobom z różnymi deficytami. w ramach aktywności własnej studenta (30h na studiach stacjonarnych i 50 h na studiach niestacjonarnych)

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY :		
W01	definiuje i interpretuje główne pojęcia związane z rehabilitacją i kształceniem osób niepełnosprawnych	FIZJ2P_W09 - potrafi zdefiniować i interpretować podstawowe pojęcia z zakresu pedagogiki specjalnej
W02	charakteryzuje podstawowe rodzaje niepełnosprawności, przedstawia główne zasady i metody pracy rehabilitacyjnej	FIZJ2P_W14 - posiada podstawową wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej w procesie kształcenia i wychowywania osób niepełnosprawnych
W03	charakteryzuje główne założenia edukacji uczniów niepełnosprawnych oraz czynniki je determinujące	FIZJ2P_W20 - potrafi scharakteryzować i wyjaśnić założenia edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia i profilaktyki niepełnosprawności

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	wyszukuje właściwe instytucje i specjalistów do pracy z osobami niepełnosprawnymi współpracuje z nimi	FIZJ2P_U03 - zna i potrafi stosować zasady współpracy i komunikowania się w pracach zespołu wielospecjalistycznego
U02	ocenia możliwości wychowawcze i edukacyjne ucznia niepełnosprawnego	FIZJ2P_U04 - formułuje opinie na temat określonego postępowania usprawniającego, wykorzystując poglądy innych specjalistów
U03	analizuje typowe cechy i zachowania osób niepełnosprawnych	FIZJ2P_U14 - potrafi poradzić sobie z problemami pedagogicznymi w trakcie kształcenia osób niepełnosprawnych
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	wykazuje postawę gotowości do współpracy z innymi podmiotami pomocowymi oraz wrażliwość na potrzeby osób przeżywających kryzys psychologiczny; stosuje się do zasad wynikających z kodeksu etyki zawodowej	FIZJ2P_K03 - analizuje i potrafi zaakceptować opinie członków zespołu i innych specjalistów

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin ustny/pisemny*			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Inne** – przygotowanie referatu		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	..	W	C	...	W	C	...
W01	x									x										x	
W02	x									x										x	
W03	x									x										x	
U01	x									x										x	
U02	x									x										x	
U03	x									x										x	
K01	x									x										x	

*niepotrzebne usunąć

** za aktywność na zajęciach student otrzymuje dodatkowo 1 punkt
za przygotowanie referatu student otrzymuje dodatkowo 2 punkty

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	W (EP) - 61%-68%
	3,5	W(EP) - 69%-76%
	4	W(EP) - 77%-84%
	4,5	W(EP) - 85%-92%
	5	W(EP) - 93%-100%
ćwiczenia (C)*	3	C - 61%-68% punktów możliwych do uzyskania z aktywności i referatu
	3,5	C - 69%-76% punktów możliwych do uzyskania z aktywności i referatu
	4	C - 77%-84% punktów możliwych do uzyskania z aktywności i referatu
	4,5	C - 85%-92% punktów możliwych do uzyskania z aktywności i referatu
	5	C - 93%-100% punktów możliwych do uzyskania z aktywności i referatu

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	45	25
Udział w wykładach	30	15
Udział w ćwiczeniach	15	10
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	30	50
Przygotowanie do wykładu	5	10
Przygotowanie do ćwiczeń	10	15
Przygotowanie do egzaminu	10	15
Zebranie materiałów do projektu	5	10
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	75	75
PUNKTY ECTS za przedmiot	3	3

*niepotrzebne usunąć

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....